

3. Черкес М., Крижанівський А., Чернушенко А. Праця з теоретичних проблем імплементації європейських стандартів прав людини. Право України. 2003. №10. С. 170 – 171.

4. Маніфест ЮНЕСКО про публічні бібліотеки 1994. Бібліотека 1995. № 6. С.6

5. Мицик В.В. Права людини у міжнародному праві. Міжнародно-правові механізми захисту: підручник для ВУЗів / Київ. нац. ун. ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К.: Видавничий дім «Промені», 2010. 722 с.

6. Манукян В.И. Международная защита прав человека: право, прецеденты, комментарии: Научно-практическое пособие. К.: Истина, 2010. 480 с.

7. Решение Суда от 26 апреля 1979 г. по делу Sunday Times v. United Kingdom, Series A No.30, § 65 / Европейский суд по правам человека. Избранные решения. Т.1. М: 2000. С. 209-210.

8. Решение Суда от 23 апреля 1992 г. по делу Castells v. Spain, 23 April 1992, Series A, No. 236. / Европейский суд по правам человека. Избранные решения. Т.1. М: 2000. С. 689. С. 743-754.

Науковий керівник: Дракохруст Тетяна Вікторівна д.ю.н., доцент, професор кафедри міжнародного права та міграційної політики Західноукраїнського національного університету.

Буртник Софія Михайлівна

здобувач вищої освіти Навчально-наукового інституту міжнародних

відносин імені Б. Д. Гаврилишина

Західноукраїнського національного університету

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В сучасному світі спостерігається стрімкий розвиток цифрових технологій. Це спонукає нас все частіше взаємодіяти онлайн для отримання

інформації, роботи розваг чи споживання. Пандемія Covid-19 пришвидшила перехід до цифрових послуг та показала, що ми можемо вижити в цій ситуації. Однак залишається багато питань, щодо наслідків інформаційної сфери та захисту прав людини.

Першим і найголовнішим питанням є конфіденційність. Зі збільшенням використання інформаційної сфери стає все небезпечніше залишати свою особисту інформацію чи вподобання на просторах інтернету. Постійна загроза на приватність значною мірою відтворюється в соціальних мережах. Інструменти шифрування та анонімності можуть протистояти цій загрозі та дозволити користувачам безпечніше користуватися своїми правами на свободу думок і вираження. Паралельно слід розробити національне законодавство для забезпечення надійного захисту даних відповідно до стандартів прав людини:

- персональні дані повинні оброблятися лише у передбаченні законом або за згодою.
- особи повинні знати які дані обробляються і не передаються третім сторонам.
- втручання в приватне життя передбачається тільки за виняткових обставин і передбачається законом.
- на особу не повинні поширюватись заходи загального спостереження або перехоплення інформації.
- заборона спостереження або моніторингу [1].

Забезпечення інформаційної безпеки є головною метою встановлення обмежень прав людини, оскільки її можна співвіднести з нормами міжнародного права. Встановлення обмежень прав людини допускається для досягнення інших цілей, таких як забезпечення державної безпеки, громадського порядку, здоров'я, прав і свободи людини в інформаційній

сфері. Правомірність цієї мети визначається її відповідністю цілям, які передбачені міжнародними договорами, ратифікованими в установленому порядку.

Однак людям необхідна свобода вираження думок і доступ до правильної та надійної інформації. Згідно Конституції України людина має право вільно висловлюватись в інтернеті та мати доступ до інформації, поглядів, інтересів. Обмеження можуть накладатися на вилучення, які стосуються дискримінації або насильства. Інформаційна сфера значно полегшує способи самовираження доступ до різноманітної інформації. Але деякі зацікавлені сторони можуть забороняти, видаляти або спотворювати онлайн-контент відповідно до своїх інтересів. Право на свободу вираження поглядів має бути як онлайн, так і офлайн і повинно йти рука об руку з боротьбою з дезінформацією в інтернеті. Соціальні мережі надають унікальні можливості для спілкування з іншими та глобалізації світу.

Проте це є недостатня ефективність компаній у реагуванні на занепокоєння користувачів, а також неспроможність урядів запровадити права дотримуючись регулювання цього простору [2].

В Україні механізмами захисту прав людини в Інтернеті є:

1. Звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Можливості такого звернення обговорені в статті 55 Конституції України.
2. Звернення до Управління боротьби з кіберзлочинністю Міністерства внутрішніх справ України. У разі, якщо виявлено факт вчинення злочину за допомогою Інтернету, необхідно повідомити про цю подію, заповнивши форму зворотного зв'язку на сайті Управління боротьби з кіберзлочинністю Міністерства внутрішніх справ України <http://www.cybercrime.gov.ua/feedback-ua> та написати відповідну заяву в найближчий відділ міліції.
3. Звернення до міжнародних судів чи організацій. Після використання всіх національних механізмів правового захисту кожна людина може

звертатися за захистом своїх прав і свобод до міжнародних судових установ, зокрема, до Європейського суду з прав людини [3].

Джерела:

1. Human rights and democracy in the digital age. URL: <https://www.ohchr.org/en/statements/2022/04/human-rights-and-democracy-digital-age>

2. Human Rights in the Digital Sphere. URL: <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/human-rights-in-digital-sphere>.

3. Мурашкевич О.А., Черних О.О. Освіта в сфері прав людини в інтернеті. Методичний посібник. К.: ВАІТЕ. 2018. 70 с.

4. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), Про захист персональних даних 2010, № 34, ст. 481.

Науковий керівник: Дракохруст Тетяна Вікторівна д.ю.н., доцент, професор кафедри міжнародного права та міграційної політики Західноукраїнського національного університету.

Степанова Катерина Русланівна

здобувач вищої освіти факультету менеджменту,

адміністрування та права

Державного біотехнологічного університету (м. Харків)

ЗАХИСТ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ ПРАВА НА СВОБОДУ СЛОВА

Свобода вираження своєї думки є як самостійним правом, так і компонентом інших прав, що захищаються Європейською конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод (далі Конвенція) [1], як, наприклад, свобода зібрань. Разом з тим, свобода вираження думки може виступати у суперечливість з іншими правами, що охороняються Конвенцією, такими, як право на повагу до приватного життя, на вільний судовий розгляд, свободу совісті та релігії тощо.